

**«ХАЙ ХТО НЕ ЗНАЄ ГЕОМЕТРІЮ НЕ УВІЙДЕ СЮДИ»
(напис над входом в Академію Платона)**

Кривоніс Р.О., гр. Б-12

Наукові керівники: ст. викл. **Демченко Т.В.**,

ст. викл. **Симоненко В.І.**

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Розташувавши твори Платона в хронологічному порядку, можна відзначити, що в ранніх діалогах математичний матеріал майже не зустрічається. У діалозі «Протагор» ми знаходимо міркування про геометрію і арифметику і вони використовуються як ілюстрація загальних філософських положень разом з фактами з інших наук. У діалогах перехідного періоду положення різко змінюються: міркування Платона, виявляються значно сильніше насиченими математичними ідеями. Систематичне широке використання математичного матеріалу має місце у Платона, починаючи з діалогів перехідного періоду. Слід зазначити, що до основного виведення діалогу Платон підводить за допомогою геометричного доказу. Посилання на математичні міркування при обґрунтуванні того, що пізнання це пригадування, не є випадковим епізодом.

У діалозі «Менон» має місце ще один екскурс в область математичного пізнання. Питання про можливість навчитися чесноті розв'язується «з якоїсь передумови». Термін «передумова» (іноді припущення) широко поширений в роботах Платона і означає наперед задану думку, аргумент, визначення, основне положення концепції, з якої виходить філософ і до якої він приходить.

Згідно Платону математичні науки (арифметика, геометрія, астрономія і гармонія) даровані людині богами; останні «винайшли число, дали ідею часу і порушили потребу дослідження всесвіту». Початкове призначення математики в тому, щоб «очищався і пожвавлювався той орган душі людини, засмучений і засліплений іншими справами», який «важливіше ніж тисяча очей; тому що їм одним созерцається істина». Згідно Платону, математичні істини є тільки теоремами, а не проблемами.

Критика, якій піддавалася методологія і світоглядна система Платона з боку математиків, при всій її важливості була недостатньою, оскільки не зачіпала основи ідеалістичної концепції. Для заміни методології математики, розробленої Платоном, продуктивнішою системою треба було піддати критичному розбору вчення про ідеї, основні розділи його філософії і як наслідок цього – його переконання на математику. Ця місія випалу на долю його учня – Арістотеля.